

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2023 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Ewa Nowakowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2023 r. w Kaliszu

odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 czerwca 2023r. Nr (...)

z dnia 6 czerwca 2023 r. Nr (...)

w sprawie B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie kapitału początkowego i o wysokość emerytury

1. **Zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 czerwca 2023r. Nr (...) oraz z dnia 6 czerwca 2023 r. znak (...) w ten sposób, że ustala, iż B. P. ma prawo do przeliczenia emerytury oraz ustalenia kapitału początkowego z uwzględnieniem okresów składkowych z tytułu pracy nakładczej w (...) Spółdzielni Pracy (...) od 20 października 1984r. do 30 kwietnia 1985r. oraz od 01 do 31 lipca 1985r.**

2. **Wniosek o doliczenie w kapitale początkowym okresów niewykonywania pracy z tytułu opieki nad dziećmi przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

Sędzia Ewa Nowakowska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 06.06.2023r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił B. P. przeliczenia emerytury gdyż przedłożone dokumenty nie stanowią podstawy do naliczenia kapitału początkowego. Przedłożona legitymacja ubezpieczeniowa nie zawiera danych o zarobkach, a potrzebne jest zaświadczenie z osiąganym wynagrodzeniem w rozbiciu miesięcznym. Wcześniej, decyzją z 05.06.2023r. odmówiono ustalenia kapitału początkowego, gdyż nie udowodniła okresów składkowych przebytych przed 01.01.1999r.

Odwołanie od decyzji z 06.06.2023r. wniosła do Sądu B. P. domagając się zaliczenia domagając się ponownego obliczania świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem przeliczonego kapitału początkowego po zaliczeniu pracy w (...) Spółdzielni Pracy (...) „jako chałupnik w oparciu o dowody o zarobkach złożone wcześniej do akt i o zeznania świadków.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił i zważył co następuje.

Poza sporem jest, że B. P. od 1.03.2022r. pobiera emeryturę wyliczoną na podstawie składek odprowadzonych po 1.01.1999r., a z pominięciem ustalenia kapitału początkowego, gdyż nie wykazała żadnych okresów składkowych przebytych przed 01.01.1999r.

Nie uwzględniono przy tym okresów pracy nakładczej gdyż przyjęto, że nie wykazała wysokości zarobków skoro przedłożona karta zarobkowa nie zawiera pieczętki zakładu pracy ani żadnego podpisu.

Do wniosku o ponowne obliczenie świadczenia emerytalnego odwołująca się złożyła legitymację ubezpieczeniową. Zarówno z legitymacji ubezpieczeniowej jak i ze świadectwa pracy z dnia 16.07.1990r. (w aktach ZUS) wynika, że B. P. pracowała w (...) Spółdzielni Pracy (...) w K. w okresie od 20.10.1984r. do 26.11.1985r.

Odwołująca się jest krawcową. Praca nakładcza dotyczyła szycia toreb z powierzonego przez spółdzielnię materiału. Odwołująca się wykonywała ją w domu na własnej maszynie do szycia. Raz w miesiącu odbierała materiał do pracy i przed końcem miesiąca odwoziła uszyte torby. Wynagrodzenie uzależnione było od ilości uszytych toreb. (dowód-zeznania świadka H. P. - nagranie z rozprawy 04.10.2023r. [00:5:48- 00.:10]

Odwołująca się w tym czasie była w ciąży i w dniu (...) urodziła drugie dziecko. Cięża miała wpływ na ilość wykonywanej pracy. Po urodzeniu dziecka odwołująca się nie była już w stanie pogodzić zajmowania się dwójką dzieci z pracą nakładczą, stąd dalszy spadek ilości wykonanej pracy i zarobków, a w konsekwencji zakończenie umowy.

Ja wynika z wyliczeń ZUS wskazane w karcie płacy zarobki odwołującej się osiągały wymagany limit co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia pracowniczego w okresie od października 1984r. do kwietnia 1985r., a następnie jeszcze w lipcu 1985r. (pismo ZUS z 28.07.2023r. k 16)

Zgodnie z art.173 ust. 1ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2015r. poz. 1302) dla ubezpieczonych urodzonych po 31.12.1948r., którzy przed wejściem w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Jego wysokość uzależniona jest od ilości udowodnionych okresów składkowych i nieskładkowych. Okresami składkowymi są m. in. na określonych warunkach okresy pracy nakładczej.

Zgodnie z treścią art.6 ust 2 pkt.11 cyt. ustawy do okresów składkowych należą m.in. przypadające przed 15.11.1991r. okresy wykonywania na obszarze Państwa Polskiego pracy nakładczej:

a) objętej obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, za które opłacone były składki na ubezpieczenie, lub w których występowało zwolnienie od opłacenia składki.

b) Przed dniem objęcia obowiązkiem ubezpieczenia z tego tytułu,

jeżeli w tych okresach osoba wykonująca taką pracę uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy obowiązującego najniższego wynagrodzenia, określonego na podstawie przepisów Kodeksu pracy.

Ubezpieczenie społeczne nakładów obowiązuje od 1.01.1976r. (wejście w życie rozporządzenia Rady Ministrów z 31.12.1975r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących prace nakładczą)

Warunek osiągnięcia określonego wyżej poziomu wynagrodzenia odnosi się zarówno do nakładców wykonujących pracę po powstaniu obowiązku ubezpieczenia z tego tytułu, jak i do wykonujących pracę przed tą datą.

(patrz: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie IIIAUa 1489/02, Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 9.01.2007r. IIIAUa 1080/06)

Zgodnie z § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. 1983 r. Nr 10 poz. 49) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty dla celów emerytalno-rentowych jest zaświadczenie wystawione przez pracodawcę lub jego następcę prawnego według wzoru ustalonego przez ZUS (formularz ZUS Rp7) albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

W postępowaniu przed organem rentowym nie jest możliwe udowadnianie wysokości wynagrodzenia innymi dowodami niż wymienione w zacytowanym przepisie dokumenty.

Przepisy regulujące postępowanie o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym nie mają natomiast zastosowania w postępowaniu sądowym, które regulowane jest przepisami kodeksu postępowania cywilnego. Ewentualne ograniczenia dowodowe mogą wynikać jedynie z przepisów tego kodeksu (Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych. z dnia 8 sierpnia 2006 r. I UK 27/2006).

Fakty mające znaczenie do ustalenia wysokości świadczeń z tytułu prawa do emerytury mogą być więc przed Sądem wykazywane przez odwołującego wszelkimi środkami dowodowymi, o ile są dopuszczalne przez kpc. Taki pogląd został wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 2 lutego 1996 r. II URN oraz w wyroku z dnia 25 lipca 1997 r. II UKN 186/97. Orzeczenia te jednoznacznie stwierdzają, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty.

W tej sytuacji braki formalne kart płac nie mogą stanowić przeszkody dla wyjaśnienia rzeczywistej sytuacji odwołującej się podczas e=wykonywania przez nią pracy nakładczej.

Warunkiem koniecznym dla zaliczenia odwołującej się pracy w (...) Spółdzielni Pracy (...) „ jest ustalenie czy odwołująca się uzyskiwała tam zarobki w wysokości co najmniej połowy najniższego wynagrodzenia pracowniczego w tym czasie.

Zeznania świadka H. P. i odwołującej się pozwalają w ocenie Sądu na przyjęcie pod uwagę co do osiągniętych zarobków danych wskazanych w karcie płac.

Wykaz wynagrodzeń wskazuje, że odwołująca się zarabiała ponad połowę minimalnego wynagrodzenia w miesiącach od października 1984r. do 30.04.1985r. oraz w lipcu 1985r. W pozostałych miesiącach nie, co jest związane z ciążą i urodzeniem drugiego dziecka.

Odwołująca się ma zatem prawo do uwzględnienia przy obliczaniu stażu ubezpieczeniowego przy kapitale początkowym tych miesięcy, gdy istnieją dowody osiągnięcia wymaganego limitu zarobków.

W tym stanie rzeczy zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 kpc orzeczono więc jak w pkt.1 wyroku.

Z uwagi na to, że odwołująca się miała przerwy w wykonywaniu pracy związane ze sprawowaniem opieki nad dziećmi, a do wniosku o emeryturę dołączyła dowody urodzenia dzieci - jej wniosek złożony podczas rozprawy o uwzględnienie w ustaleniu kapitału początkowego także i tej kwestii Sąd przekazał do rozpoznania organowi rentowemu orzekając jak w kt.2 wyroku.

Sędzia Ewa Nowakowska